

VALTIONEUVOSTON ASETUS VALTION RAJAT YLITTÄVÄSTÄ TOIMINNASTA RUOTSIN SIVIILI-ILMAILUVIRANOMAISEN KANSSA TEHDYN SOPIMUKSEN VOIMAANSAATTAMISESTA

1 YLEISPERUSTELUT

1.1 Esityksen pääasiallinen sisältö

Esitetään annettavaksi valtioneuvoston asetus, jolla saatetaan voimaan Suomen ja siviili-ilmailuviranomaisten välinen, valtion rajat ylittävää toimintaa koskeva sopimus. Sopimus korvaisi aiemman, vuonna 2012 voimaan tulleen sopimuksen. Muuttamissopimuksella päivitettäisiin kansainvälisellä merialueella sijaitsevan rajat ylittävän sotilasharjoitusalueen ilmatilaluokitus vastaamaan Euroopan unionin lennonvarmistusorganisaatio Eurocontrolin ilmatilaluokituksia. Samalla sopimukseen on tehty muutamia teknisiä muutoksia.

Lisäksi asetuksella kumottaisiin vuonna 2012 voimaantullutta siviili-ilmailuviranomaisten välistä sopimusta (SopS 82/2012) koskeva voimaansaattamisasetus, koska uusi sopimus korvaa aiemman sopimuksen.

Asetuksen on tarkoitus tulla voimaan pp päivänä kk kuuta 2022.

1.2 Esityksen tausta ja säädöserusta

Vuonna 2011 on tehty Suomen ja Ruotsin hallitusten välinen valtion rajat ja lentotiedotusalueiden rajat ylittävää toimintaa koskeva sopimus (SopS 49/2011, ”puitesopimus”), jonka 6 artiklassa on valtuutettu Suomen ja Ruotsin siviili-ilmailuviranomaiset ottamaan käyttöön järjestelyt turvallisen ja tehokkaan valtion rajat ja lentotiedotusalueiden rajat ylittävän toiminnan toteuttamiseksi. Valtuutuksen nojalla vuonna 2012 on tehty Suomen ja Ruotsin siviili-ilmailuviranomaisten välinen sopimus koskien rajat ylittävää toimintaa ilmailussa (SopS 82/2012, ”delegoitu sopimus”), jonka muutoksen Suomen siviili-ilmailuviranomaisena toimiva Liikenne- ja viestintävirasto ja Ruotsin siviili-ilmailuviranomainen ovat valmistelleet. Muutettu delegoitu sopimus saatettaisiin Suomessa voimaan valtioneuvoston asetuksella.

Delegoitua sopimusta on muutettu, koska Eurocontrol (European Organisation for Safety of Air Navigation) on päivittänyt eräiden ilmatilaluokitusten määritelmiä ilmatilan hallintaa ohjaavassa ASM-käsikirjassaan (airspace management). Allekirjoitetulla sopimuksella on muutettu Pohjanlahden alueelle sijoittuvan Bothnia-nimisen alueen nykyiset tilapäiset ilmatilavarausalueet (Temporary Reserved Airspace, TRA) vaara-alueiksi (Danger Area, D). Alue ulottuu suurelta osin kansainvälisen merialueen yläpuoliseen ilmatilaan, mutta Puolustusvoimat on katsonut tarkoituksenmukaiseksi, että alueluokitus muutetaan koko Bothnia-alueella, eikä pelkästään kansainvälisen merialueen yläpuolella sijaitsevan ilmatilan osalta. Lisäksi sopimukseen on tehty joitakin vähäisiä teknisiä muutoksia. Tehdyt muutokset eivät edellytä muutosta Suomen ja Ruotsin hallitusten väliseen valtion rajat ja lentotiedotusalueiden rajat ylittävää toimintaa koskevaan sopimukseen (SopS

49/2011, ”puitesopimus”), jonka nojalla nyt muutettava Suomen ja Ruotsin siviili-ilmailuviranomaisten välinen sopimus koskien rajat ylittävää toimintaa ilmailussa (SopS 82/2012, ”delegoitu sopimus”) on tehty.

1.3 Asian valmistelu

Asetusluonnos on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä. Voimaansaattamis- ja kumoamisasetuksia koskevista luonnoksista pyydettiin lausuntoja 17.5.2022-17.6.2022 seuraavilta tahoilta: oikeusministeriö, sisäministeriö, puolustusministeriö, ympäristöministeriö, Fintraffic Lennonvarmistus Oy, Babcock Scandinavian AirAmbulance Finland Ab, Finavia Oy, Finnair Oy, Finn-HEMS Oy, Ilmatieteen laitos, Ilmavoimien esikunta, Liikenne- ja viestintävirasto, Nordic Regional Airlines Oy, Patria Oy, Patria Pilot Training Oy, Pääesikunta, Rajavartiolaitoksen esikunta, RPAS Finland ry, Sotilasilmailun viranomaisyksikkö, Suomen Ilmailuliitto ry, Suomen Ilmailuopisto, Suomen lennonjohtajien Yhdistys ry, Suomen lentäjäliitto ry, Suomen liikennelentäjien liitto ry, Suomen Moottorilentäjien Liitto ry, Suomen Puolustus- ja Ilmailuteollisuusyhdistys Pia ry ja Väylävirasto. Lausunnon antoivat...

Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto pyysi lausuntoja sopimusluonnoksesta sen valmisteluvaiheessa.

1.4 Arvio muutoksen vaikutuksista

Sopimusmuutoksella on merkitystä käytännössä lähinnä Puolustusvoimille ja lennonvarmistuspalveluiden tarjoaja Fintraffic Lennonvarmistus Oy:lle, joita on kuultu sopimuksen valmistelussa. Muiden ilmailijoiden lentäminen kyseiselle alueelle voitaisiin jatkossakin estää Puolustusvoimien harjoitusten aikana, sillä kyseinen alue sijaitsee valvotussa ilmatilassa, jonne lentääkseen pilotilla täytyy olla lennonjohdon selvitys.

2 YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

Asetuksella saatetaan voimaan Liikenne- ja viestintäviraston ja Ruotsin vastaavan viranomaisen delegoidulla sopimuksentekovallalla allekirjoittama sopimus koskien rajat ylittävää toimintaa ilmailussa.

Asetuksen ensimmäisessä pykälässä säädettäisiin sopimuksentekovaltuutuksesta. Valtion rajat ja lentotiedotusalueiden rajat ylittävästä toiminnasta Suomen tasavallan hallituksen ja Ruotsin kuningaskunnan hallituksen välillä tehdyn sopimuksen (SopS 49/2011) 6 artiklan nojalla Helsingissä 28 päivänä lokakuuta 2021 ja Norrköpingissä 9 päivänä marraskuuta 2021 tehty sopimus tulee voimaan pp päivänä kk kuuta 2022 niin kuin siitä on sovittu. Sopimuksen 12 artiklan mukaan sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä (30) päivänä sen jälkeen, kun kumpikin siviili-ilmailuviranomainen on ilmoittanut toiselle suorittaneensa sopimuksen voimaantumisen edellyttämät menettelyt.

Asetuksen toisen pykälän mukaisesti sopimuksen määräykset olisivat asetuksena voimassa.

Kolmannessa pykälässä säädettäisiin siitä, että asetuksella kumotaan valtion rajat ylittävästä toiminnasta Ruotsin siviili-ilmailuviranomaisen kanssa tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta annettu valtioneuvoston asetus (588/2012). Vuonna 2012 tehtyä delegoitua sopimusta koskeva voimaansaattamisasetus kumottaisiin, koska Suomen ja Ruotsin siviili-ilmailuviranomaiset ovat 28.10.2021 ja 9.11.2021 allekirjoittaneet uuden, aiemman delegoidun sopimuksen korvaavan delegoidun sopimuksen, joka saatetaan nyt annettavalla valtioneuvoston asetuksella voimaan.

Neljännessä pykälässä säädettäisiin asetuksen voimaantulosta siten, että asetus tulee voimaan pp päivänä kk kuuta 2022.

3 VOIMAANTULO

Asetuksen on tarkoitus tulla voimaan pp päivänä kk kuuta 2022 samanaikaisesti sopimuksen voimaantulon kanssa.

Edellä olevan perusteella esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen valtion rajat ylittävästä toiminnasta Ruotsin siviili-ilmailuviranomaisen kanssa tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta.